

مرکز ملی تایید صلاحیت ایران

تاریخچه:

نظر به ضرورت تعاملات بین المللی و حفظ منافع جمهوری اسلامی ایران در عرصه رقابت های تجاری- بازرگانی در سطح ملی و بین المللی، دولت جمهوری اسلامی ایران به موجب مصوبات نود و دومین و نود و سومین اجلاس شورای عالی استاندارد در سال های ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ مسئولیت ارزیابی و تایید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق را به موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران واگذار نمود که متعاقب آن با تشخیص نیاز به ایجاد یک نظام مستقل و بی طرف برای ارائه خدمات تایید صلاحیت، نظام تایید صلاحیت ایران (IAS) Accreditation System در سال ۱۳۷۵ تاسیس گردید.

نظام تایید صلاحیت ایران در هفدهمین اجلاس مشترک IAF و ILAC در سال ۱۳۸۲ (برابر با سپتامبر) 2003 در براتیسلاوا اسلواکی (، یادداشت تفاهمی (MOU) را با مجمع بین المللی نهادهای تایید صلاحیت (IAF) امضا کرد و به عضویت این مجمع درآمد. همچنین در سال ۱۳۸۴ نظام تایید صلاحیت ایران به عضویت مجامع بین المللی PAC و ILAC درآمد و اعتبار بین المللی نظام تایید صلاحیت ایران در مجامع مذکور منوط به امضای موافقت نامه شناسائی چند جانبه MLA و MRA گردید.

ساختار نظام تایید صلاحیت ایران پیرو تصویب نامه شماره ۱۰۹۱۲۴/ت ۴۳۱۸۰ ک مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۸ کمیسیون امور زیر بنائی دولت موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی و آئین نامه اجرائی ماده ۳۳ با توجه به استانداردها و ضوابط بین المللی بازرگاری و اصلاح گردید و در سال ۱۳۸۹ به مرکز ملی تایید صلاحیت ایران (Center of Iran National Accreditation) (NACI) تغییر نام یافت. در همین راستا در سال ۱۳۹۱ این مرکز مطابق با ماده ۷ آئین نامه فوق الذکر در چارت سازمانی سازمان ملی استاندارد ایران به عنوان مرکزی مستقل و زیر نظر مستقیم رئیس سازمان قرار گرفت.

مطابق با ماده ۸ و ماده ۹ طرح تقویت و توسعه نظام استاندارد مجلس شورای اسلامی، نهاد اعتباردهی موظف به تایید صلاحیت مؤسسات ارزیابی انطباق است. و فعالیتهای اعتباربخشی در «مرکز ملی تایید صلاحیت ایران» انجام می پذیرد که رئیس آن به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب شورای عالی استاندارد و با حکم رئیس سازمان برای مدت چهار سال انتخاب می شود.

نگاهی گذرا در خصوص روند ایجاد اعتبار بین المللی در مرکز ملی در زمینه تایید صلاحیت نهادهای گواهی کننده

1. پیرو استقرار سیستم تایید صلاحیت در مرکز ملی تایید صلاحیت ایران مطابق با الزامات بین المللی بر اساس استاندارد ایزو- آی ای سی ۱۷۰۱۱ و درخواست این مرکز، از اتحادیه تایید صلاحیت آسیا -اقیانوسیه (PAC) مبنی بر اعتباربخشی گواهینامه های تایید صلاحیت، ارزیابی همترازی در تاریخ ۱۳۹۴/۰۸/۳۰ لغایت ۱۳۹۴/۰۹/۴ (۲۰۱۵.۱۱.۲۱) (2015.11.25) -توسط تیم ارزیابی همترازی PAC، با موفقیت انجام پذیرفت.

2. امضا موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه با اتحادیه تایید صلاحیت آسیا -اقیانوسیه (PAC) در ۱۳۹۵/۰۳/۱۵ (۲۰۱۶.۰۶.۱۵)، نهمین روز اجلاس مشترک مجمع بین المللی تایید صلاحیت (IAF) و اتحادیه بین المللی تایید صلاحیت آزمایشگاهی (ILAC) در کشور تایوان، و کسب اعتبار بین المللی گواهینامه های تایید صلاحیت نهادهای گواهی کننده سیستم های مدیریت کیفیت (ISO 9001) در ۳۲ کشور جهان

3. امضاء موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه (MLA) توسط رییس مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و رییس مجمع بین المللی تایید صلاحیت (IAF)، در اجلاس مشترک IAF-ILAC در تاریخ ۱۳۹۵/۰۸/۳ (2016.10.24) در کشور هند و کسب اعتبار بین المللی گواهی نامه های تایید صلاحیت نهادهای گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت (ISO9001) در بیش از ۷۰ کشور دنیا

4. افزایش دامنه شمول و امضای موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه با اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه (PAC) در ۰۳/۳۱ (2017.06.21) 1396، نهمین روز اجلاس مشترک مجمع بین المللی تایید صلاحیت (IAF) و اتحادیه بین المللی تایید صلاحیت آزمایشگاهی (ILAC) در کشور تایلند، و کسب اعتبار بین المللی گواهینامه های تایید صلاحیت نهادهای گواهی کننده سیستم های مدیریت زیست محیطی (ISO14001)، مدیریت ایمنی مواد غذایی (ISO22000) در ۳۲ کشور جهان

5. افزایش دامنه شمول و امضاء موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه (MLA) توسط رییس مرکز ملی تایید صلاحیت ایران و رییس مجمع بین المللی تایید صلاحیت (IAF)، در اجلاس مشترک IAF-ILAC در تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ (2017.07.19) و کسب اعتبار بین المللی گواهی نامه های تایید صلاحیت نهادهای گواهینامه سیستم های مدیریت زیست محیطی (ISO14001)، مدیریت ایمنی مواد غذایی (ISO22000) در بیش از ۷۰ کشور دنیا

6. پس از ادغام دو اتحادیه حوزه آسیا و اقیانوسیه APLAC و PAC و تشکیل اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه به نام APAC افزایش دامنه فعالیت و امضای موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه با اتحادیه تایید صلاحیت آسیا - اقیانوسیه APAC در تاریخ ۰۶/۰۱/۱۳۹۸ انجام پذیرفت و گواهینامه های سیستم مدیریت انرژی (ISO50001) و گواهینامه های سیستم مدیریت سلامت و ایمنی شغلی (ISO45001) در بین ۴۵ نهاد تایید صلاحیت عضو، دارای اعتبار گردید. همچنین افزایش دامنه فعالیت و امضای موافقت نامه به رسمیت شناختن چند جانبه با اتحادیه بین المللی تایید صلاحیت (IAF) در ۳۱/۰۲/۱۳۹۹ انجام پذیرفت و گواهینامه های سیستم مدیریت سلامت و ایمنی شغلی (ISO45001) در بین بیش از ۱۰۰ کشور عضو، دارای اعتبار گردید.

اهداف:

1. ایجاد و برقراری ساختار مناسب و منطبق با ضوابط و الزامات ملی و بین المللی به منظور اجرای بهینه وظایف مربوطه، عضویت در مجامع بین المللی APAC, ILAC, LAF و امضای ترتیبات شناسایی های دوجانبه و چند جانبه با نهادهای تایید صلاحیت سایر کشورهای جهان
2. تأیید صلاحیت نهاد های ارزیابی انطباق با اعتبار بین المللی در داخل و خارج کشور در اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در زمینه های آزمایشگاه های آزمون و کالیبراسیون، نهادهای ارائه دهنده خدمات بازرسی و نهادهای گواهی کننده محصول، اشخاص و سیستم های مدیریتی
3. ارتقاء قابلیت اعتماد کلیه طرف های ذینفع درون و برون مرزی در خصوص صحت فعالیت های ارزیابی انطباق
4. پیشگیری از خروج ارز در زمینه تایید صلاحیت ها و ارزآوری برای کشور در قبال صدور خدمات تایید صلاحیت برای نهادهای

وظایف:

1- اجرای مصوبات و مقررات مربوطه از جمله بند ۷ آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق واگذاری بخشی از تصدی گری های دولت به نهادهای تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق از جمله نهادهای ذیل:

• **حوزه نهادهای گواهی کننده:**

- 1-1 نهادهای گواهی کننده سیستم های مدیریتی بر اساس استاندارد های سریو سایر استانداردها و مراجع الزامی مرتبط ISO/IEC17021
- 1-2 نهادهای گواهی کننده محصول بر اساس استاندارد و سایر مدارک و الزامات بین المللی ISO/IEC 17065
- 1-3 نهادهای گواهی کننده اشخاص بر اساس استاندارد و سایر مدارک و الزامات بین المللی ISO/IEC 17024
- 1-4 نهادهای تأییدکننده و تصدیق کننده بر اساس استانداردهای ISO 14065 و ISO/IEC 17029

• **حوزه نهادهای بازرسی:**

- 1-5 نهادهای بازرسی کننده براساس استاندارد ISO/IEC17020 و ضوابط مربوطه

• **حوزه آزمایشگاه ها:**

- 1-6 آزمایشگاه های آزمون و کالیبراسیون براساس استاندارد ISO/IEC 17025 و دستورالعمل ها و ضوابط مربوطه
- 1-7 آزمایشگاه های تشخیص طبی براساس استاندارد ISO 15189
- 1-8 آزمایشگاه های ارائه دهنده آزمون کفایت تخصصی براساس استاندارد ISO/IEC17043
- 1-9 تهیه کنندگان مواد مرجع بر اساس ISO/IEC17034

2- انجام تحقیقات و به روز آوری اطلاعات و مدارک از داخل و خارج کشور در مورد مقررات و ضوابط فعالیت های تأیید صلاحیت و ارزیابی انطباق و تحلیل آنها به منظور استفاده در تدوین مقررات و ضوابط مربوطه و طراحی، مستندسازی و استقرار نظام مدیریتی لازم در مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران طبق استاندارد بین المللی ISO/IEC 17011 و مقررات بین المللی

3- مشارکت و همکاری در تهیه و تدوین استانداردهای مورد نیاز مرتبط با حوزه فعالیت تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق از طریق تحلیل اطلاعات و مدارک جمع آوری شده در بند ۲ به منظور استفاده در تدوین استانداردهای ملی مربوط در این زمینه در

چارچوب فعالیت های مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران

4- فراهم کردن زیر ساخت های لازم در راستای عضویت های مجامع بین المللی ذیربط و ترتیبات بین المللی شناسایی چند جانبه و متقابل MLA و IMRA از طریق ایجاد و حفظ روابط ، همکاری و هماهنگی با سازمانهای بین المللی، منطقه ای و ملی سایر کشورها که در زمینه های مختلف تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق مندرج در بند یک فعالیت دارند به ویژه کمیته ارزیابی انطباق ISO/CASCO

5- تعامل با نهادهای تأیید صلاحیت سایر کشورها به منظور کسب تجربیات و تبادل اطلاعات و تشریک مساعی در امور اجرایی ثبت ملی گواهینامه های تأیید صلاحیت صادره توسط مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران برای نهادهای ارزیابی انطباق مندرج در بند یک و تهیه و انتشار فهرست مربوطه در وب سایت مرکز

6- انجام فعالیت های ترویجی و اطلاع رسانی در مورد مقررات، ضوابط و سایر موضوعات مربوط به تأیید صلاحیت نهادهای ارزیابی انطباق مندرج در بند یک به روش های مقتضی از جمله از طریق برگزاری سمینارها و دوره های آموزشی توجیهی و انتشارات تخصصی

7- اظهار نظر در مورد پیش نویس ضوابط و استانداردهای بین المللی در زمینه های مرتبط با تأیید صلاحیت و همچنین شرکت در اجلاسهای مجامع و سازمانهای بین المللی ذیربط به منظور مشارکت در تدوین ضوابط و استانداردهای بین المللی مربوطه

8- استفاده از ارزیابان، کارشناسان و متخصصان فنی خارج از مرکز در امور مختلف پس از تأیید آنها توسط مرکز با رعایت ضوابط و مقررات ملی و بین المللی بر حسب نیاز

انجام نیاز سنجی های آموزشی کلیه کارکنان دست اندرکار در مرکز و همچنین نیاز سنجی آموزشی ارزیابان و متخصصان فنی مورد نیاز برون سازمانی و ایجاد تمهیدات لازم برای ارائه آموزش های مرتبط و روزآمد نمودن مستمر دانش و توانمندیهای افراد مذکور

مرکز ملی تایید صلاحیت ایران به عنوان تنها مرجع رسمی، وظیفه اعتبار بخشی و تایید صلاحیت کلیه نهادهای ارزیابی انطباق

نهادهای اعتباردهی که به صورت مستقل از فعالیت های استاندارد سازی فعالیت می کنند در چهارچوب الزامات بین المللی مو پذیرش گواهینامه های صادره در سطوح بین المللی می باشند.

فعالیت های اعتبار بخشی در مرکز ملی تایید صلاحیت ایران انجام می پذیرد که رئیس آن به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب چهار سال انتخاب می شود.

سازمان تنها مرجع رسمی برای تایید صلاحیت شرکت ها و موسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی است.

در حوزه تایید صلاحیت، نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در مجامع و مراجع تخصصی بین المللی و منطقه ای بر عهده مرکز

ارکان سازمان ملی استاندارد ایران عبارت است از: ۱- شورای عالی استاندارد ۲- رئیس سازمان شورای عالی استا

رئیس مرکز ملی تایید صلاحیت ایران در ترکیب شورای عالی استاندارد می باشد

ماده ۳۴- ترکیب شورای عالی استاندارد عبارت است از:

۱- رئیس جمهور به عنوان رئیس شورای عالی و در غیاب وی معاون اول رئیس جمهور

۲- رئیس سازمان به عنوان دبیر شورای عالی

۳- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

۴- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

۵- وزرای «امور اقتصادی و دارایی»، «علوم، تحقیقات و فناوری»، «راه و شهرسازی»، «جهاد کشاورزی»، «صنعت، معدن و تجا

«نیرو»، «تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، «ارتباطات و فناوری اطلاعات» و «دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح»

۶- دادستان کل کشور

۷- رئیس سازمان بازرسی کل کشور

۸- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مرتبط با حوزه استاندارد

۹- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

۱۰- رئیس اتاق تعاون ایران

۱۱- رئیس اتاق اصناف ایران

۱۲- چهار نفر متخصص باتجربه در امور استاندارد به پیشنهاد رئیس سازمان و حکم رئیس جمهور برای مدت چهار سال

۱۳- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

۱۴- رئیس مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران

۱۵- رئیس شورای رقابت

دانلود سوالات آزمون